

Crítica* jazz

Pere Pons

Magnífic retrobament

Va ser fa un any i just per les mateixes dates, abans de l'inici del Festival de Jazz de Barcelona, quan Mas i Mas va decidir escalfar els motors de l'afició jazzística de la ciutat amb un concert del bateria Al Foster -mà dreta de Miles Davis en el penúltim tram de la seva carrera-, esperonat per fermes realitats del jazz contemporani com Doug Weiss (contrabaix), Eli Degibri (saxo) i Kevin Hays (piano). En aquella ocasió la cita va tenir lloc al Jamboree però en la que ara ens ocupa -amb la mateixa formació- l'escenari afegia a més un al·licient perquè significava la reobertura puntual (a raó d'un concert cada room de La Cova del Drac.

La resposta dels aficionats va ser tan contundent i rotunda com l'excel·lent actuació d'un quartet que tant a títol individual com de cohesió de grup funciona a les mil meravelles. Tot i estar atapeïda, La Cova mantenia intacta la seva disposició acollidora que permet gaudir tant a músics com a pú-

blic d'una proximitat màgica, una acústica envejable i una comoditat gairebé miraculosa. El retrobament amb el local i amb la proposta d'Al Foster va ser magnífica per partida doble, ja que, si bé és cert que poc va aportar de nou respecte a la seva anterior visita -fins i tot va repetir el *milesdavisià* i jugarer *Jean Pierre* com a bis-, sempre és un plaer compartir 90 minuts amb un tros d'història del jazz que, igual que el seu mentor, ha sabut envoltar-se d'alguns dels joves mú-

Al Foster ha sabut envoltar-se de noves realitats del jazz actual

sics més interessants de l'escena actual amb els quals, a base de rodatge i convivència, la creació musical viu en un estat de retooliment permanent.

* **Al Foster Quartet.** LA COVA DEL DRAC, 24 D'OCTUBRE.

L'estrena de 'Stabat', de Xavier Maristany, dona demà el tret de sortida al Festival d'Òpera de Butxaca

Noves formes d'òpera

Teresa Vallbona
BARCELONA

El X Festival d'Òpera de Butxaca i Noves Creacions, que arrenca demà, aposta un any més per l'experimentació i la unió de diferents llenguatges i disciplines. El certamen obrirà amb *Stabat* (3, 4 i 5 de novembre), obra musical per a tres veus, una actriu, objectes i electroacústica.

Basant-se en el text de Víctor Sunyol, el compositor Xavier Maristany inventa aquesta òpera que, allunyant-se de les convencions, no té un recorregut textual. La peça gira al voltant de tres eixos temàtics: l'element líquid com a metàfora de l'origen de la vida, l'actuació de les cantants, i la lleugeresa de la peça, que "hem tendit a despullar en lloc de vestir", explica Maristany. L'òpera parla de l'home contemporani i pretén desvelar la part més intuïtiva i sensi-

La conjunció d'imatge i so és una de les característiques de 'Stabat' ■ FESTIVAL ÒPERA DE BUTXACA

ble de l'espectador. La conjunció d'imatge i so, explica Maristany, "marca les tendències d'avui dia vers la nova òpera".

Últimes cançons (4 i 5 de novembre) és un recital dramatitzat a partir de cançons de Gustav Mahler.

Marc Rosich ha creat un text i una dramaturgia que fa de fil argumental, donant a l'espectacle un recorregut temporal. Les quatre sopranos representen les diferents edats de la vida. L'òpera es representarà a la sala de disseccions de la

Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya que acompanya simbòlicament la dissecció del pas del temps. "El recital és un homenatge a la figura de la cantant", confessa Rosich, i afegeix que "es tracta d'una relectura dels concerts de *lieder*".

Aquest any...
més Mediterrània
que mai!

8-FIRA
ESPECTACLES D'ARREL TRADICIONAL
MEDITERRÀNIA
MANRESA
4.5.6. NOV. 2005

- Ritmes del Pròxim Orient
- Jotes ebreques
- Mitologies pirinenques
- Polifonies occitanes
- Garrotins de Lleida
- Dances berebers
- Músiques faraòniques
- Soldadets de plom i besties singulars
- ...i més que mai!

- 83 espectacles
- 137 actuacions
- 18 escenaris

www.tradifirmanresa.com

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Patrocini: caixamanresa
Col·laboradors: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Manresa, CIMP, etc.

Tindrà lloc els dies 4, 5 i 6 de novembre a Manresa

La VIII Fira Mediterrània d'Espectacles d'Arrel abastarà tot l'arc mediterrani

La Mediterrània del nord i del sud, des de Grècia fins al Pròxim Orient, des d'Occitània fins al Magrib, grups provinents de tot l'arc mediterrani seran presents a la vuitena edició de la Fira Mediterrània d'Espectacles d'Arrel, que es farà com cada any el primer cap de setmana de novembre a Manresa. En total es presentaran vuitanta-tres espectacles i es preveuen unes 130 actuacions, entre les quals cal comptar un nombre important d'estrenes absolutes i també coproduccions.

El concert inaugural, que tindrà lloc el divendres 4 de novembre al Teatre Conservatori, consistirà en una doble actuació de la cantant grega Savina Yannatou i el cantant valencià Miquel Gil. Savina Yannatou és una de les grans dames de la cançó grega i connecta la música modal de l'Est i la música de l'Edat Mitjana amb les polifonies populars de tota la Mediterrània. L'altra part del concert inaugural la protagonitzarà Miquel Gil, que sempre ha expressat la seva devoció per Savina Yannatou. Serà un concert amb noves produccions i nous arranjaments, les millors cançons d'*Orgànic* i *Katà* (els seus dos darrers discos), més l'estrena de nous temes i amb la participació de diferents artistes convidats: Raúl Rodríguez, Dimitri Psonis, Mohamed Soulimane i els Gnaouas magribins d'Almedina, entre d'altres, que destil·laran l'esperit de diàleg amb tota la Mediterrània que presidirà la Fira.

L'obertura definitiva a les cultures mediterrànies es produeix, d'un banda, amb la consolidació de territoris com Occitània, i de l'altra, pel territori convidat d'enguany: el Magrib, la Mediterrània africana, amb tants vincles socials i culturals amb Catalunya. Del nord d'Àfrica vindran cinc propostes artístiques: la veu berber de Cherifa Kersit; el triomfador del festival Womad 2005, Akim El Sikameya; les filles de Houara de la regió de Marràqueix; Le Grand Ensemble de la Méditerranée, amb músics, repertoris i ritmes des del Pròxim Orient fins al Balcans i el nord d'Àfrica; i Basidou.

L'espectacle central

Així mateix, es faran tres cooperacions transfrontereres entre el nord i el sud, amb Lluís Delgado, autor de bandes sonores de pel·lícules

de Hollywood com *Gladiator* i *El regne dels cels*, que presentarà música d'inspiració àrab dels segles XI i XII amb un elenc de músics peninsulars i magribins, i amb els marselesos Moussu T e lei Jovents i Tatou i Blu. La tercera coproducció serà la de Plàsticiens Volants, que faran l'espectacle central de dissabte a la nit a l'aparcament de les Bases, un nou espai que guanya la Fira enguany. Es tracta d'una coproducció europea de gran format titulada *La vuitena meravella de la Mediterrània*, que posarà de manifest l'eix temàtic de la Fira, la mitologia popular al voltant de la Mediterrània, i que cerca la participació entre el públic i els actors amb uns titelles grans inflables que sobrevoles el cap dels assistents feta entre la UNESCO, el govern francès, l'Escola de Teatre de Porto i el Fòrum de Barcelona.

La dansa i el circ

La dansa també hi tindrà un paper destacat amb els treballs de coreògrafs i ballarins de gran prestigi, com la companyia Gelabert-Azzopardi, que cercarà les fusions entre l'arrel i la contemporaneïtat en un espectacle que compta amb les melodies del sempre polifacètic Pascal Comelade, i la manresana Olga Tragant presentarà la versió completa del seu espectacle *Rastres*.

Les dinàmiques itinerants comptaran amb companyies catalanes d'ampli ressò com Xirriquiteula (amb dos espectacles diferents), Gog i Magog i La Banda del Surdo, amb el seu nou espectacle, i d'altres menys conegudes, com Tandàrica Orkestar, la darrera revelació del Festival Actual de Logroño, que fusiona música, circ i itinerància. Però també hi haurà companyies internacionals que han visitat poc Catalunya i la resta de l'Estat, com els holandesos Close Act i les seves bèsties singulars de l'espectacle *Saurus*, i Tukkers Connexion, amb els seus encisadors *Soldadets de joguina*.

La cloenda de la Fira la faran els occitans Commandos Percu, que tancaran el diumenge 6 de novembre al vespre la vuitena edició de la Fira Mediterrània, amb un espectacle que fusiona la música i el foc, la tradició i la contemporaneïtat, que es podrà veure a la plaça Milcentenari de Manresa en estrena als Països Catalans.